

Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing 2018

Algemeen

In de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing wordt ingegaan op de vraag in hoeverre de gemeente in staat is om financiële tegenvallers op te vangen. Om dat te kunnen beoordelen is inzicht nodig in de omvang en achtergronden van de aanwezige risico's en de aanwezige weerstandscapaciteit.

Het doel van risicomanagement is drieledig:

1. het maken van verantwoorde keuzes t.a.v. het al dan niet aanvaarden van risico's;
2. er voor zorgen, dat het optreden van risico's zo weinig mogelijk effect heeft op de uitvoering van bestaand beleid en voorzieningen;
3. het minimaliseren van financiële, juridische, imago-en vertraginggevolgen van ontstane risico's.

In het kader van het risicomanagement worden periodiek de belangrijkste risico's geïnventariseerd. Dat is het laatst gebeurd bij de jaarrekening 2016. Bij de opstelling van de begroting 2018 zijn de belangrijkste risico's geactualiseerd.

De accountant heeft bij de interim-controle in 2016 onderzoek gedaan naar het risicomanagement binnen de gemeente Moerdijk. De conclusie was dat de risico's, waarbij een inschatting is gemaakt van kans en impact, deugdelijk tot stand zijn gekomen.

Voorts zijn we op basis van het rekenkameronderzoek van 2013 bezig met de verbetering van het risicomanagement in de organisatie. Zo zijn het risicomanagementbeleid en de beschrijving van de taken, rollen en verantwoordelijkheden geactualiseerd en heeft de verbetering van het risicomanagement een plaats gekregen in de organisatieontwikkeling. Stappen die daarin al zijn ondernomen betreffen het duidelijker beleggen van de verantwoordelijkheid van goed risicomanagement bij het management en het vergroten van de kennis op het gebied van risicomanagement bij de managers en teamhoofden.

Weerstandsvermogen en weerstandsratio

Definitie weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen van de gemeente Moerdijk is de mate waarin de gemeente in staat is niet begrote, substantiële financiële tegenvallers op te vangen met het doel de gemeentelijke taken te kunnen voortzetten. Het weerstandsvermogen geeft de robuustheid van de financiële huishouding weer.

Het weerstandsvermogen bestaat uit de beschikbare weerstandscapaciteit gedeeld door de berekende benodigde weerstandscapaciteit. Deze verhouding wordt uitgedrukt in de zogenaamde weerstandsratio, die door de gemeenteraad wordt vastgesteld. De weerstandsratio is de factor hoeveel keer de risico's financieel zijn afgedekt in het weerstandsvermogen.

De raad heeft aangegeven dat de weerstandsratio **minimaal 1,0** moet bedragen. Tot op heden werd voor het bedrag van het benodigde weerstandsvermogen het hiermee corresponderende bedrag binnen de algemene reserve afgezonderd, zodat dit derhalve niet vrij meer inzetbaar was voor andere investeringen e.d..

Beschikbare weerstandscapaciteit 2018

• Onbenutte begrotingsruimte	€ 1.800.000
• Algemene reserve	€ 28.200.000
Totaal beschikbare weerstandscapaciteit	€ 30.000.000

Benodigde weerstandscapaciteit 2018

De geïnventariseerde risico's met daarbij het ingeschatte maximum schadebedrag en de inschatting van de kans dat het risico zich zal voordoen, leveren tezamen de omvang van de benodigde weerstandscapaciteit op. De benodigde weerstandscapaciteit is voor de begroting 2018 berekend op € 16.100.000.

Weerstandratio begroting 2018

In tegenstelling tot voorgaande jaren wordt de weerstandsratio berekend in relatie tot de gehele algemene reserve en de onbenutte begrotingsruimte. Hiermee sluit de berekening aan bij wat landelijk gebruikelijk is. De weerstandsratio voor de begroting 2018 is berekend op **1,9** (1,0 is voldoende en 2,0 is uitstekend).

Belangrijkste risico's

De belangrijkste risico's en / of daaraan gerelateerde aspecten zijn verbonden aan:

- het sociaal domein;
 - intergemeentelijke samenwerking;
 - grondexploitaties / ruimtelijke projecten;
 - de Moerdijkregeling;
 - externe veiligheid;
 - locaties windparken;
 - gemeentelijk vastgoed;
 - bedrijfsvoeringsrisico's;
 - rekeningrisico's.
-
- Sociaal domein
 1. Bestemmingreserve sociaal domein
Vanaf 1 januari 2015 zijn de sociale taken jeugdhulp, WMO-begeleiding en de Participatiewet van de rijksoverheid overgeheveld naar de gemeenten. De uitvoering van de Participatiewet is ondergebracht bij de gemeenschappelijke regelingen Werkplein en Werkvoorzieningsschap (WVS).

Conform raadsbesluit is de uitvoering van de taken in de afgelopen jaren budgettair neutraal verantwoord. De overschotten zijn daarbij toegevoegd aan de bestemmingsreserve 'Sociaal Domein'. De middelen blijven hierdoor beschikbaar voor dit taakgebied. Het saldo van de reserve bedroeg ultimo 2016 circa € 4,3 miljoen en dient als dekking voor mogelijke financiële tegenvallers in 2017 en 2018. In dit kader kan bijvoorbeeld gedacht worden aan mogelijke financiële tegenvallers als gevolg van het relatief grote aandeel aan intensieve

en hoogcomplexere jeugdzorg. Om deze risico's zo beperkt mogelijk te houden wordt ingezet naar de zogenaamde "beweging naar voren", gericht op een verhoogde inzet van preventie en lichte vormen van zorg.

Naast financiële risico's kan er ook sprake zijn van bestuurlijke en imago-risico's. Als zorgaanbieders in de problemen komen brengt dat een risico met zich mee ten aanzien van de zorgcontinuïteit. Ook in het kader van de sociale veiligheid worden bestuurlijke en imago-risico's onderkend. Om deze risico's tot een minimum te beperken is er een gemeentelijk sociaal calamiteitenplan vastgesteld. Bij acute situaties moet er gelijk worden gehandeld conform dit plan. Daarnaast wordt er ingezet op het verder vormgeven van een tijdige signalering van dreigende situaties.

Ten aanzien van de verantwoording van het sociaal domein zijn er over 2016 tekortkomingen geconstateerd op het gebied van de financiële aansluiting en het vaststellen van de prestatielevering. In dit kader zijn er in 2017 diverse maatregelen getroffen. De vraag is echter of de werking van deze maatregelen al in 2018 tot het gewenste effect leidt. Het risico dat de verantwoording op genoemde onderdelen nog te kort schiet is dan ook voor het begrotingsjaar 2018 nog aanwezig

2. Overige risico's

Ontwikkeling uitkeringsbestand

Ondanks het economisch herstel laat een afname van het uitkeringsbestand nog even op zich wachten. Zo liep het aantal uitkeringsgerechtigden in 2016 nog op. In de eerste helft 2017 is sprake een stabilisatie van het bestand.

Risico's zijn vooral verbonden aan de grilligheid van de economische ontwikkeling en het uitkeringsgerechtigdenbestand alsmede de ontwikkelingen met betrekking tot het BUIG-budget. In dit kader is het van belang de ontwikkeling nauwlettend te volgen en daar waar mogelijk gebruik te maken van bestaande maatregelen, zoals de Vangnetregeling.

WVS

De risico's van het WVS zijn door het WVS berekend op € 6 miljoen. Het weerstandsvermogen van het WVS bedraagt € 2,25 miljoen. Dat betekent dat de samenwerkende gemeenten het resterende risico dragen. Het Moerdijks aandeel in de niet afgedekte risico's bedraagt circa € 200.000.

De raad heeft ingestemd met herstructurering van de WVS-groep. Het college heeft in het verlengde een ombouwplan vastgesteld, op basis waarvan de WVS wordt omgevormd naar een leerwerkbedrijf. Bij deze omvorming zal aandacht worden besteed aan de mogelijk hieraan verbonden risico's.

Daar de ontwikkeling van de WVS onderdeel uitmaakt van het sociaal domein, kan de mogelijke gemeentelijke bijdrage van het geschetste risico opgevangen worden binnen de bestemmingsreserve sociaal domein.

- Intergemeentelijke samenwerking

1. Algemeen

Gemeenten bevinden zich in een voortdurend veranderende omgeving. Daarom wordt steeds gezocht naar een meer efficiënte en effectievere uitvoering van taken en activiteiten. Daar waar mogelijk wordt hierbij ingezet op samenwerking met andere gemeenten en private partijen. In de praktijk blijkt de kaderstelling en de controle ten aanzien van verbonden partijen en in het verlengde hiervan risicobeheersing complex te zijn. Met het oog op het versterken van de grip op verbonden partijen is in regionaal verband een 6-tal richtlijnen vastgesteld ten aanzien van onder andere de kaderstelling door de raden en de wijze van verantwoording door de verbonden partijen. Naast het toezien op het toepassen van deze richtlijnen wordt daarbij ingezet op het maken van duidelijke prestatieafspraken (bijvoorbeeld door middel van dienstverleningsovereenkomsten) en het goed monitoren van de uitvoering hiervan. Tot slot is in de regio een quickscan ontwikkeld gericht op een zevental risicovolle regelingen (o.a. BWB, OMWB, Veiligheidsregio, RWB en GGD). Op basis van deze scan kan besloten worden om een diepgaandere evaluatie uit te voeren.

2. Specifieke risico's

De risico's van de verbonden partijen voor 2018 zijn geïnventariseerd. In het navolgende worden deze beschreven. De risico's met betrekking tot de gemeenschappelijke regelingen Werkplein en WVS zijn hier buiten beschouwing gelaten, omdat deze als zijn meegenomen bij het onderdeel sociaal domein.

RMD

Met de oprichting van de OMWB is besloten om met ingang van 2013 de Regionale Milieudienst West-Brabant (RMD) op te heffen. Tot op heden is de RMD in liquidatie. Er is een risico ten aanzien van het beëindigen van een lopende geldlening. De geldlening loopt tot april 2029 en bij tussentijdse beëindiging is een boete verschuldigd. Daarnaast is de RMD geconfronteerd met een claim van de OMWB voor personeelslasten voortvloeiende uit het Sociaal Beleidskader (SBK, januari 2013) vanwege ingebracht personeel. De claim bedroeg eind 2016 € 950.000 en wordt elk jaar € 200.000 hoger. Ondanks veelvuldig overleg is er nog geen overeenstemming bereikt tussen de besturen van de RMD en OMWB over de betaling van de uit het SBK voortvloeiende kosten voor de RMD. Beide partijen hebben daarom besloten het geschil aan een onafhankelijke partij voor arbitrage voor te leggen en de uitkomst van deze procedure te respecteren.

Havenschap en Havenbedrijf Moerdijk

In het kader van de wijziging van de governancestructuur van het Havenschap is een integrale risicoanalyse op basis van de Risman methode opgesteld om de risico's die verbonden zijn met de overgang naar de nieuwe structuur inzichtelijk te maken. Hieruit blijkt dat de verzelfstandiging op zich geen grote risico's met zich heeft meegebracht voor het Havenschap en het nieuw opgerichte Havenbedrijf en voor zover ze aan de orde zijn, in de uitwerking van de nieuwe structuur goed zijn voorzien. Hiernaast kan worden vastgesteld dat het Havenbedrijf beschikt over adequate en extern geverifieerde risicoanalyses voor de reguliere exploitatie, de grondexploitatie en voor het 'compliancebeleid' (betreft reputatie en integriteit van de onderneming). Verder zullen de risico's van de GR jaarlijks gemonitord worden bij de vaststelling van de begroting en de kredietlimiet.

Rekening houdend met kans en impact van bovengenoemde risico's is in het weerstandsvermogen een bedrag van € 600.000 opgenomen.

- Grondexploitaties / ruimtelijke projecten

1. Algemeen

De afgelopen jaren was een ontwikkeling zichtbaar dat bouwgrondexploitaties steeds meer risico's kennen door de ontwikkelingen op de markt. De belangrijkste risico's waren vertraging in de realisatietermijnen en grondprijzen die onder druk kwamen resulterende in lagere verwachte eindresultaten op de bouwgrondexploitatie projecten. Het realiseren van projecten was ook onder druk komen te staan, doordat projectontwikkelaars minder snel in wilden stappen op projecten. Daarbij lopen gemeenten risico dat gronden afgewaardeerd moeten worden. Voor een deel is dat risico binnen Moerdijk reeds afgedekt binnen de grondexploitatie. Inmiddels zien we een dat de markt zich weer in een opgaande lijn ontwikkelt, waardoor de risico's inzake de grondexploitaties in algemene zin kleiner worden.

2. Specifiek

De Raad van State heeft het provinciaal besluit inzake het Logistiek Park Moerdijk vernietigd vanwege procedurele redenen, niet op inhoudelijke gronden. De risico-inschatting ten aanzien van het LPM is voor € 1,2 miljoen meegenomen in de berekening van het weerstandsvermogen.

Voor het risico van afwaardering van gronden, met name de gronden van Caldic, is € 5,5 miljoen meegenomen in de berekening van het weerstandsvermogen.

Voor de risico's ten aanzien van de grondexploitaties en ruimtelijke projecten is, waaronder een grootschalig project in het centrum van Zevenbergen, is € 3,2 miljoen meegenomen in de risicoberekening.

In totaliteit is, rekening houdend met kans en impact, in het weerstandsvermogen een bedrag opgenomen van € 9,9 miljoen ten behoeve van de risico's inzake de grondexploitaties en ruimtelijke projecten.

- Moerdijkregeling

Als ondersteunende maatregel om de leefbaarheid in de kern Moerdijk te verbeteren is er een waarborgregeling tot stand gebracht met als doel een deel van de onzekerheid over de consequenties van de havenstrategie bij inwoners met een eigen woning weg te nemen. In totaal gaat het hierbij om circa 300 woningen. Volgens het afsprakenkader tussen gemeente, provincie en Havenbedrijf dekt het Havenbedrijf het financiële resultaat van de Moerdijkregeling in 2030, zodat er voor de gemeente geen direct financieel risico aan de regeling is verbonden.

Er zijn in 2014 bij de start van de regeling 3 scenario's in beeld gebracht, te weten een best case, based case en worst case, waarvan de prognoses uiteen lopen van € 4,3 miljoen negatief tot € 13,5 miljoen negatief in 2030. Het worst case scenario is daarmee ruim € 5 miljoen minder negatief dan bij de start van de regeling was berekend. Het based case scenario gaat uit van € 6,9 miljoen negatief, hetgeen ongeveer gelijk is aan de inschatting bij de start. Het maximale risico kan binnen het weerstandsvermogen van het Havenbedrijf worden afgedekt. Dit zal jaarlijks moeten worden beoordeeld. Om de werking en de financiële gevolgen van de regeling te monitoren is een administratiemodel opgezet, dat is beoordeeld door de accountant en jaarlijks wordt geactualiseerd.

Naast het financiële risico is hier ook sprake van een bestuurlijk- en een imagerisico als de regeling niet blijkt te werken zoals is beoogd.

- Externe veiligheid

De brand bij Chemie-Pack op 5 januari 2011 heeft laten zien dat het risico van grootschalige incidenten en rampen voor de gemeente Moerdijk niet denkbeeldig is en de financiële gevolgen hoog kunnen zijn. De financiële impact van het risico wordt ingeschat op € 5 miljoen.

Er is een risico inzake een aansprakelijkstelling van de gemeente door omliggende bedrijven van Chemie Pack, die de gemeente Moerdijk, Veiligheidsregio en rijksoverheid verantwoordelijk houden voor de schade die zij zeggen te hebben geleden als gevolg van de brand. Hoewel het risico niet is in te schatten kan het uiteindelijk een financieel effect hebben. De gemeente acht zich niet aansprakelijk en

laat zich bijstaan door specialisten van Pels Rijcken Drooglever en Fortuyn advocaten. Met de Veiligheidsregio en de rijksoverheid zijn afspraken gemaakt om gezamenlijk op te blijven trekken en waar nodig tijdig af te stemmen.

Met de verzelfstandiging van het Havenschap is de verantwoordelijkheid met betrekking tot de haven- en terreinverordening overgegaan naar de gemeente. Die verantwoordelijkheid brengt bestuurlijke en imago- en risico's met zich mee als er iets misgaat, maar ook financieel als de gemeente aansprakelijk wordt gesteld. Komend jaar zullen de risico's en de te nemen beheersmaatregelen nader in beeld worden gebracht.

Het maximaal verzekerde bedrag inzake juridische claims bedraagt € 2,5 miljoen. Eventuele juridische kosten vallen niet onder de verzekering.

Rekening houdend met de kans en impact is in totaliteit voor risico's inzake externe veiligheid € 1,5 miljoen meegenomen in de berekening van het weerstandsvermogen.

- Locaties windparken
Er zijn afspraken gemaakt tussen de provincie, regio en de gemeente Moerdijk over de te realiseren capaciteit windenergie op het grondgebied van West-Brabant en de gemeente Moerdijk. Het aanwijzen van de locaties inzake plaatsing van windparken c.q. windmolens ligt politiek en maatschappelijk erg gevoelig en vormt daarbij vooral een imago- en een bestuurlijk risico. Het college streeft in samenspraak met de provincie, belangengroeperingen en de dorpsstafels een gedragen gemeentelijk standpunt na waarin bij de verschillende uit te werken alternatieven gekeken wordt naar draagvlak en de invulling van de sociale randvoorwaarden.
- Gemeentelijk vastgoed
De gemeente heeft diverse accommodaties in bezit en is verantwoordelijk voor het onderhoud van de openbare ruimte. Binnen het gemeentelijk vastgoed worden diverse risico's onderkend, zoals hogere exploitatiekosten en bodemverontreinigingen die niet kunnen worden verhaald op de vervuiler. De risico's met betrekking tot het

beheer van de gebouwen en buitenruimte zijn afgedekt door middel van beheerplannen.

Rekening houdend met kans en impact is voor het gemeentelijk vastgoed rekening gehouden met € 250.000 in de berekening van het weerstandsvermogen.

- Organisatievernieuwing
In juni 2017 is de gemeenteraad geïnformeerd over de voortgang van de organisatievernieuwing. Dit heeft geleid tot het document "Van Goed naar Beter, samen zorgen voor een toekomstbestendige organisatie". Gekozen is voor een gefaseerde invoering, waarbij de organisatie in 3 domeinen wordt verdeeld. De verantwoordelijkheid voor ieder domein wordt belegd bij een domeinregisseur. Gevolg van deze 1e stap is dat de functie van manager komt te vervallen. In het aangehaalde document is aangegeven dat het uitgangspunt is om de huidige managers te herplaatsen. Mocht dit niet lukken dan zal betrokkene/zullen betrokkenen bovenformatief worden geplaatst. Op dat moment gaat de sociale leidraad gelden. Indien deze situatie zich gaat voordoen, betekent dit dat een voorziening moet worden gevormd voor de kosten.
In de berekening van het weerstandsvermogen is geen bedrag opgenomen ten behoeve van de organisatieontwikkeling, gelet op het geformuleerde uitgangspunt.
- Bedrijfsvoeringsrisico's:
Binnen de gemeentelijke bedrijfsvoering wordt een aantal risico's onderkend op het gebied van ICT, personeel, inkoop en aanbesteding, huisvesting, fiscaliteit, het betalingsverkeer en juridische claims c.q. aansprakelijkheid. Voor zover deze risico's niet zijn te vermijden, te mitigeren of te verzekeren zijn ze meegenomen in de berekening van het weerstandsvermogen.

Rekening houdend met kans en impact is voor de diverse bedrijfsvoeringsrisico's rekening gehouden met € 2,0 miljoen in de berekening van het weerstandsvermogen.

Specifiek:

Informatiebeveiliging

Het toenemend gebruik van digitale middelen brengt risico's met zich mee op het gebied van Informatiebeveiliging. Onze samenwerkingspartner ICTWBW spant zich, in opdracht van ons in, om de ICT-technische risico's te beperken. Dit doen ze o.a. door adequate voorzieningen te treffen voor back-up, virusscanning, spamfiltering, firewall inrichting etc. Ook met de partijen waaraan zaken zijn uitbesteed o.a. Pink Roccade (GBA) en ADP (personeelsinformatie) zijn contractuele afspraken gemaakt over informatiebeveiliging. Ondanks dat blijft het mogelijk dat we getroffen worden door informatie-beveiligingsincidenten. De gevolgen kunnen variëren van het volledig stil komen liggen van de organisatie bij een besmetting door ransomware of uitval van centrale ICT-Systemen tot het niet kunnen inloggen van een individuele medewerker. De risico's die hiermee samenhangen laten zich vaak moeilijk kwantificeren, omdat de extra kosten niet alleen bestaan uit eigen uren, een lagere productie en een slechtere dienstverlening.

Privacy en bescherming persoonsgegevens

Op 1 januari 2016 is de meldplicht datalekken ingegaan. Deze meldplicht houdt in dat organisaties direct een melding moeten doen bij de Autoriteit persoonsgegevens als ze een datalek hebben. Naar aanleiding van de meldplicht zijn diverse procedures opgesteld en is binnen de organisatie gecommuniceerd hoe er gehandeld moet worden in geval er sprake is van een datalek. De autoriteit persoonsgegevens heeft aangekondigd dat het toezicht verscherpt zal worden op toepassing van de privacywetgeving nadat op 25 mei 2018 de Algemene Verordening Gegevensbescherming van toepassing wordt. Nalatigheid kan leiden tot zeer hoge boetes.

Inkopen en aanbestedingen

In het inkoopbeleid is het risico benoemd op onrechtmatige en ondoelmatige inkopen. Dit betreft onder andere het risico dat niet voldaan wordt aan (Europese) wet- en regelgeving inzake aanbestedingen, het risico op onjuiste en onrechtmatige betalingen (frauderisico), dat inkopen worden gedaan door onbevoegde functionarissen en het risico dat inkopen verkeerd in de administratie

worden geboekt, waardoor de jaarrekening en de programma-verantwoording uiteindelijk een verkeerd beeld schetsen van de werkelijkheid en hiermee de getrouwheid van de jaarrekening aantasten. Dit risico heeft zich voorgedaan bij de jaarrekening 2016, waardoor de accountant geen goedkeurende verklaring kon afgeven voor het onderdeel rechtmatigheid. Dit risico is ook voor de jaarrekening 2017 nog actueel. Het niet voldoen aan de inkoopregels is vooral een bestuurlijk en politiek risico.

- Rekeningrisico's:

Ten aanzien van de begroting worden financiële risico's onderkend van lagere inkomsten en/of hogere uitgaven.

Algemene uitkering Gemeentefonds

Gemeenten zijn in grote mate afhankelijk van de inkomsten van het rijk. De belangrijkste inkomstenstroom is de algemene uitkering. In de begroting 2018 is de algemene uitkering geraamd op basis van de uitgangspunten in de meicirculaire 2017. Risico ten aanzien van de raming algemene uitkering is met name dat er nog bijstellingen kunnen volgen in de loop van het begrotingsjaar. Daarnaast bevat de systematiek die het rijk toepast een risico. Dit houdt in dat steeds achteraf (na afloop van het boekjaar) door het rijk het totaal van de algemene uitkering wordt afgestemd op het totaal van de rijksuitgaven. Toename (of afname) via deze methode wordt accres genoemd. Rekening houdend met kans en impact en het mogelijk structureel karakter van de lagere algemene uitkering is in het weerstandsvermogen rekening gehouden met een bedrag van € 1,1 miljoen.

Open einde-regelingen

Voor een groot deel zijn de risico's met betrekking tot open einde regelingen al meegenomen bij de onderdelen gemeenschappelijke regelingen en sociaal domein. Voor de overige open einde-regelingen is rekening houdend met kans en impact in het weerstandsvermogen rekening gehouden met € 300.000.

Onvoorzienne uitgaven

Voor onvoorzienne uitgaven is geen post opgenomen in de begroting. In

de berekening van het weerstandsvermogen is een bedrag van € 200.000 opgenomen voor dit risico.

Kengetallen weerstandsvermogen en risicobeheersing

Conform het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) is een aantal kengetallen toegevoegd aan de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing. De voorgeschreven kengetallen worden al langere tijd gebruikt bij onder andere financiële stresstesten en dragen bij aan het op eenvoudige wijze inzicht verkrijgen over de financiële positie van de gemeenten. Het gebruik en het vaststellen van de berekeningswijze van de kengetallen heeft geen functie als normeringsinstrument in het kader van het toezicht door de provincie.

Kengetallen

Begroting 2018			Verloop van de kengetallen						
Kengetal	Categorie	Rekening	Begroting	Begroting	Begroting	MJR	MJR	MJR	
			2016	2017	2018	2019	2020	2021	
1.	Netto schuldquote	a. zonder correctie doorgeleende gelden	A	23%	39%	31%	25%	9%	7%
		b. met correctie doorgeleende gelden	A	1%	18%	11%	4%	-3%	-6%
2.	Solvabiliteitsratio		A	51%	51%	54%	57%	58%	57%
3.	Grondexploitatie		A	14%	18%	15%	12%	13%	13%
4.	Structurele exploitatieruimte		A	3%	1%	1%	1%	2%	2%
5.	Belastingcapaciteit		A	95%	91%	91%	91%	91%	91%

Kengetal	Categorie A	Categorie B	Categorie C	
1. Netto schuldquote	a. zonder correctie doorgeleende gelden	< 90%	90 - 130 %	> 130 %
	b. met correctie doorgeleende gelden	< 90%	90 - 130 %	> 130 %
2. Solvabiliteitsratio	> 50%	20 - 50 %	< 20 %	
3. Grondexploitatie	< 20 %	20 - 35 %	> 35 %	
4. Structurele exploitatieruimte	Begroting > 0%	Begroting 0%	Begroting < 0%	
5. Belastingcapaciteit	< 95%	95 - 105 %	> 105 %	

Toelichting score:

- Categorie A = "goed"
- Categorie B = "middelmattig" (nog geen acuut risico)
- Categorie C = "slecht" (risico!)

Beoordeling onderlinge verhouding tussen de kengetallen i.r.t. financiële positie

Alle kengetallen komen voor 2018 uit in de categorie A (goed), hetgeen inhoudt dat de financiële positie van de gemeente Moerdijk als goed is te kwalificeren.